Dosarul nr. 2rc-18/24
(2-23177024-02-2rc-17012024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Natalia Moldovanu

D E C I Z I E

22 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii: Marina Anton și Ina Dutca

examinând, în ordine de recurs, cererea de recurs depusă de BC „Victoriabank" SA împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, emisă la cererea reclamantului Î.C.S. „NP Base" S.R.L. privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, formulată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. „NP Base" S.R.L către B.C. „Victoriabank" S.A. privind constatarea nulității absolute a clauzelor și netemeinicia denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor,

a c o n s t a t a t:

La 11 decembrie 2023, Î.C.S. „NP Base" S.R.L. a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată către B.C. „Victoriabank" S.A. privind constatarea nulității absolute a clauzelor și netemeinicia denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, cererea menționată a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă generală.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, Î.C.S. „NP Base" S.R.L. a formulat și cerință de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat interzicerea B.C. „Victoriabank" S.A. să închidă conturile societății reclamante deținute în cadrul băncii și obligarea B.C. „Victoriabank" S.A. să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond.

În motivarea cerinței de asigurare a acțiunii, reclamantul a invocat că, necesitatea aplicării unei astfel de măsuri de asigurare este una stringentă și imediată. Or, reieșind din materialele prezentate la dosar, a observat că, banca după expirarea a 15 zile de la recepționarea scrisorii de preaviz, va înceta deservirea contului societății reclamante și va închide contul, indiferent de faptul că băncii i s-a comunicat că societatea reclamantă nu deține alte conturi bancare în alte

instituții. Închiderea conturilor va fi soldată cu consecințe negative atât pentru companie, cât și pentru sistemul de telecomunicații din Republica Moldova. Având în vedere că reclamantul este unicul administrator a Bazei de date centralizate pentru portabilitatea numerelor de telefon iar, portabilitatea este un serviciu național unic creat și administrat de reclamant în interesul și la comanda statului reprezentat de ANRCETI (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova), blocarea activității companiei va duce la blocarea sistemului de telecomunicații, or, operatorii de telecomunicații din Republica Moldova, cum ar fi Orange, Moldcell, Moldtelecom, Arax etc., sunt dependenți de serviciile prestate de societatea reclamantă. Impactul blocării sistemului de telecomunicații cel puțin pe câteva ore, va prejudicia atât reclamantul, cât și ceilalți operatori de telecomunicații, or, consumatorii/populația la general va solicita remedierea serviciului necorespunzător, va cere repararea prejudiciilor cauzate, ceea ce va ataca patrimoniul companiei reclamante, cât și a altor operatori de telecomunicații, luând în considerație că, reclamantul este unica companie care prestează asemenea servicii în Republica Moldova.

Reclamantul a afirmat că, închiderea conturilor (în perioada când reclamantul nu are alte conturi în alte instituții bancare) va bloca activitatea companiei reclamante și activitatea altor operatori de telecomunicații și a consumatorilor finali. Astfel, impactul unei intervenții prompte și imediate din partea instanței de judecată prin asigurarea acțiunii, este unul cu efect național, iar asigurarea acțiunii va permite evitarea unui colaps național în domeniul telecomunicațiilor. Închiderea conturilor va genera temeiuri de lichidare forțată a societății, cauzând în acest sens prejudicii iminente și ireparabile, și, respectiv, o eventuală hotărâre judecătorească nu va mai putea fi executată, dat fiind că societatea nu va mai exista.

Potrivit art. 6 din Legea nr. 845 din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi - întreprinderea, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul: să deschidă conturi la bancă în scopul efectuării tuturor genurilor de operațiuni de decontare, creditare, încasare. Mai mult, art. 7 din Legea nr. 845 prevede că, întreprinderea în conformitate cu legislația vigoare, este obligată: să păstreze mijloacele bănești în instituții financiare și să se achite cu bugetul public național, angajații, creditorii, precum și să onoreze celelalte obligații de plată prin sistemul financiar-bancar, în modul stabilit de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

Suplimentar, a menționat și faptul că, datorită rezoluțiunii/denunțării unilaterale a contractului și închiderii acestor conturi bancare, reclamantul nu poate/nu va putea achita salariile salariaților, or, toate operațiunile financiare urmează a fi realizate prin intermediul contului bancar. Totodată, datorită rezoluțiunii/denunțării contractului și închiderii conturilor, nu pot fi efectuate plăți către prestatorii de servicii contractați de reclamant, către reclamant de la

beneficiarii serviciilor prestate de reclamant, nu vor putea fi efectuate plăți sub forma impozitelor, taxelor către bugetul de stat, fiind cauzate prejudicii și bugetului de stat, și societății reclamante or, pentru neachitarea la timp a plăților ultima poate fi pusă la plata unor penalități de întârziere. Însă, societatea reclamantă nu poate achita, dat fiind că pârâtul i-a închis/va închide arbitrar și neîntemeiat conturile.

Reclamantul a relevat cu titlu informativ că, pentru perioada: 2020-2023 societatea reclamantă a achitat impozite la bugetul de stat în cuantum de 103903459 lei MD. Deci, închiderea conturilor și lichidarea întreprinderii va cauza prejudicii ireparabile și bugetului de stat, or, în 3 ani au fost achitate peste una sută trei milioane de lei, nemaivorbind de salariații care beneficiază de salarii de la companie și își pot întreține familia. Respectiv, din aceste considerente, a relevat că, urmează a fi admisă măsura de asigurare solicitată de către reclamant în prezenta cerere, or în caz contrar, există riscul de cauzare a unor prejudicii iminente și ireparabile atât societății, cât și bugetului de stat și nu în ultimul rând salariaților întreprinderii reclamante, și altor operatori de telecomunicații, și nemijlocit consumatorilor finali de servicii de telecomunicații.

Potrivit, pct. 32 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează asigurarea acțiunii la judecarea cauzelor civile nr. 32 din 24 octombrie 2003, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestor, instanțele vor verifica: probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; dacă există *periculum in mora* (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare).

Prevederile enunțate vin să suplinească temeinicia cererii înaintate, or, prin asigurarea acțiunii se va stopa sistarea sistemului de telecomunicații din Republica Moldova; cauzarea unor prejudicii salariaților și bugetului de stat, se va evita lichidarea societății reclamante, precum și vor fi evitate și alte consecințe stabilite de legislația în vigoare. Or, potrivit art. 34 alin. (2) lit. b) pct. 3 din Legea nr. 845, întreprinderea se lichidează prin hotărârea instanței de judecată în caz de: încălcare a cerințelor, stabilite de legislație, prin desfășurarea unui anumit gen de activitate, prin care se explică lichidarea întreprinderii.

Prin urmare, a solicitat admiterea cerinței de asigurare a acțiunii, în caz contrar asupra societății reclamante vor surveni prejudicii ireparabile, or va fi blocat sistemul de telecomunicații din Republica Moldova, compania reclamantă poate fi lichidată, respectiv în caz de lichidare, chiar și dacă va fi o hotărîre în favoarea sa, aceasta nu o va mai putea executa, cu dispunerea interzicerii băncii B.C. „Victoriabank” S.A. să închidă conturile societății reclamante deținute în

cadrul băncii și obligarea B.C. „Victoriabank” S.A. să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, a fost admisă cerința privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii formulată de Î.C.S. „NP Base” S.R.L. (IDNO: *****, sediul: mun. Chișinău, str.*****). S-a interzis B.C. „Victoriabank” S.A. (IDNO: *****, sediul: mun.Chișinău, str. *****) să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale Î.C.S. „NP Base” S.R.L. deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond. S-a obligat B.C. „Victoriabank” S.A. (IDNO: *****, sediul: mun. Chișinău, str. *****) să continue deservirea Î.C.S. „NP Base” S.R.L. și să permită Î.C.S. „NP Base” S.R.L. efectuarea operațiunilor la conturile bancare deschise, până la examinarea cauzei în fond.

La 21 decembrie 2023, BC „Victoriabank” SA a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.12.2023, de admitere a cererii privind aplicarea măsurii asiguratorii în cauza civilă privind constatarea nulităţii absolute a clauzelor contractuale împotriva BC „Victoriabank” SA, cu respingerea cererii de asigurare ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că la 14.12.2023, BC „Victoriabank” SA a recepţionat copia citaţiei și încheierea din 13.12.2023 privind admiterea cererii de asigurare a acţiunii. Astfel, consideră că, instanţa de fond a aplicat eronat norma legală la emiterea încheierii contestate, deoarece a fost adoptată o soluţie pripită, cu stabilirea eronată a circumstanţelor ce ar determina necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acţiunii, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu.

Măsura de asigurare a acţiunii substituie o viitoare hotărâre judecătorească. În conformitate cu pct. 1 al Hotărârii Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 32 din 24 octombrie 2003 (modificată ulterior), se atenţionează instanţele de judecată că asigurarea acţiunii contribuie real la executarea hotărârii judecătoreşti adoptate şi, astfel, constituie un mijloc eficient de protecţie a drepturilor subiective ale participanţilor la proces.

De asemenea, în conformitate cu acelaşi pct. 1 al Hotărârii Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 32, măsurile de asigurare “...au următoarele particularităţi: sunt urgente (chestiunea privind aplicarea sau refuzul aplicării lor se soluţionează rapid şi într-o procedură simplificată); au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanţă cu obiectul acţiunii.

În conformitate cu pct. 5. alin. (2) al Hotărârii Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 32 din 24 octombrie 2003 (modificată ulterior) cu privire la aplicarea

de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează asigurarea acţiunii la judecarea cauzelor civile, se atenţionează instanţele de judecată, că măsurile de asigurare enumerate în art. 175 CPC nu sunt exhaustive şi judecătorul sau instanţa poate aplica, după caz, şi alte măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174 CPC, iar depăşirea scopului asigurării acţiunii va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.

Potrivit pct. 6 alin. (1) al Hotărârii Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 32 din 24 octombrie 2003 (modificată ulterior), se atenţionează instanţele judecătoreşti asupra faptului că, necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri.

ÎCS „NP Base" SRL a înaintat acţiunea în instanţa de judecată solicitând constatarea nulităţii clauzelor contractuale şi netemeinicia denunţării/rezoluţiunii unilaterale a contractelor. Totodată, prin cerinţa de asigurare a acţiunii s-a solicitat interzicerea BC „Victoriabank" SA să închidă conturile bancare deţinute de către intimat în cadrul băncii şi obligarea BC „Victoriabank" SA să continue deservirea şi să permită efectuarea operaţiunilor la conturile bancare ale intimatului, până la examinarea cauzei în fond.

Prin dispoziţiile cuprinse în încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 13.12.2023, instanţa de judecată a substituit viitoarea hotărâre, anticipând soluţia pe fondul cauzei, ceea ce încalcă principiul legalităţii şi imparţialităţii. Recurentul consideră că, la soluţionarea cerinţelor părţilor privind aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, instanţa urmează să adopte soluţii care nu vor aduce atingere şi nu vor prejudicia fondul cauzei. În concluzia prezentei secţiuni, remarcă că instanţa de fond a omis să verifice dacă cerinţele din cererea de chemare în judecată corespund sau nu cu cerinţele din cererea de aplicare a masurilor asiguratorii, fapt pentru care încheierea respectivă urmează a fi casată, iar cererea de asigurare respinsă ca neîntemeiată.

Mai mult decât atât, prin Opinia consultativă ce vizează asigurarea acţiunilor în cauzele izvorâte din rezoluţiunea unilaterală de către bănci a contractelor de cont curent bancare nr. 111 din 15.02.2021, Curtea Supremă de Justiţie a venit cu recomandări referitor la solicitările de aplicare a măsurilor de asigurare în litigii similare. Drept urmare, instanţa supremă atenţionează instanţelor de judecată: "Se explică instanţelor că forma în care se solicită măsurile de asigurare (de a obliga banca să deschidă conturi provizorii şi să asigure continuitatea deservirii, până la pronunţarea unei hotărâri definitive; de a relua deservirea şi permiterea efectuării operaţiunilor bancare ale reclamantului; de a interzice băncii să închidă conturile curente bancare deservite), în cazul contestării notificării şi rezoluţiunii contractului de cont curent bancar, depăşeşte, de fapt, scopul pentru care se cer a fi aplicate. În unele cazuri, acestea sunt alogice și imposibil de executat. În altele - corespund cu obiectul litigiului sau îl depăşesc." Încheierea Judecătoriei Chişinău

sediul Centru din 13.12.2023 depăşeşte scopul măsurilor de asigurare.

Referitor la acest aspect, CSJ a remarcat prin Opinia consultativă indicată mai sus, ”Prin dispunerea acestor măsuri, s-ar interveni în relaţiile comerciale de drept privat ce vizează strict relaţia bancă-client, s-ar încălca principiul libertăţii contractuale şi s-ar vicia consimţământul băncii, la încheierea unor asemenea contracte. De asemenea, băncile ar fi în imposibilitatea respectării normelor art. 5 alin. (3) din Legea nr. 308/22.12.2017 cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului.”

Prin urmare, deşi legiuitorul a stabilit prin art. 174 (1) CPC că, asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, instanţele de judecată ar urma să examineze minuţios acest aspect. Simpla existenţă a pretenţiei, privind constatarea caracterului neîntemeiat al rezoluţiunii contractului de cont curent bancar, nu constituie temei pentru a admite cererea de asigurare a acţiunii. Or, asigurarea acţiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporţională, adică ingerinţele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecţie anticipată a drepturilor reclamantului. Depăşirea scopului asigurării va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.

În aceeaşi ordine de idei, prin pct. 5. alin. (2) al Hotărârii Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 32 din 24 octombrie 2003 (modificată ulterior) cu privire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează asigurarea acţiunii la judecarea cauzelor civile, se atenţionează instanţele de judecată, că măsurile de asigurare enumerate în art. 175 CPC nu sunt exhaustive şi judecătorul sau instanţa poate aplica, după caz, şi alte măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174 CPC, iar depăşirea scopului asigurării acţiunii va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil.

Astfel, prin prisma art. 174 din Codul de procedură civilă, intimatul înaintând instanţei cerinţe cu privire la aplicarea unor măsuri de asigurare a acţiunii urma să demonstreze prin circumstanţe reale, prin probe pertinente şi concludente faptul că în caz de neaplicare a acestor măsuri va fi imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti respective, precum şi rea-credinţa pârâtului/recurentului BC ,,Victoriabank” SA, care ar putea crea obstacole la executarea hotărârii judiciare. Or, în contextul în care intimatul înaintând acţiunea în instanţa de judecată a solicitat constatarea nulităţii absolute a clauzelor contractelor, recurentul BC ,,Victoriabank” SA consideră că la caz, nu a existat şi nu există nici un pericol real precum că, neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii sub formă de a interzice BC ,,Victoriabank” SA să închidă conturile bancare ale ÎCS ,,NP Base” SRL cu asigurarea continuităţii de deservire şi permiterea efectuării operaţiunilor în

conturile bancare, ar face imposibilă executarea eventualei hotărârii judecătoreşti.

În speţă, prin cererea de asigurare a acţiunii, ÎCS ,,NP Base" SRL s-a limitat doar la solicitarea aplicării măsurilor de asigurare a acţiunii, fără a indica şi prezenta vreun argument întemeiat, care ar demonstra prin probe pertinente şi concludente că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

În această ordine de idei, din moment ce prin încheierea recurată BC ,,Victoriabank" SA i s-a interzis să închidă conturile bancare, cu obligarea deservirii şi permiterii efectuării operaţiunilor la conturile bancare deschise până la examinarea cauzei în fond, consideră că, dispozitivul acesteia depăşeşte de fapt scopul măsurilor asiguratorii prin faptul că, BC „Victoriabank" SA este obligată, până la pronunţarea unei hotărâri pe fond şi contrar consimţământului acesteia, să continue cu intimatul relaţia de afaceri existentă, instanţa pronunţându-se astfel pe fondul cauzei la etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Astfel, forma în care sunt expuse măsurile de asigurare depăşesc de fapt scopul pentru care se cer a fi aplicate în sensul că, intervin în relaţiile comerciale de drept privat ce vizează strict relaţia Bancă - Client, încalcă principiul libertăţii contractuale şi viciază consimţământul Băncii la încheierea unor asemenea contracte, or, consimţământul şi libertatea de a alege contractantul sunt elemente tipice ce definesc raporturile comerciale de drept privat, valabile şi pentru relaţiile comerciale Bancă - Client.

Instanţa de judecată a admis o cerere nemotivată a intimatului. Referitor la acest compartiment, în conformitate cu prevederile art. 177 (1) CPC se indică expres că, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. Totodată, în conformitate cu pct. 3 alin. 55 al Hotărârii Plenului CSJ a Republicii Moldova nr. 32 din 24 octombrie 2003 (modificată ulterior) se atenţionează instanţele judecătoreşti, că cererea de asigurare a acţiunii urmează a fi motivată, indicându-se în aceasta motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. Drept urmare, în partea introductivă a încheierii cu privire la argumentele ÎCS "NP Base" SRL nu se conţine nicio referinţă la o circumstanţă sau eveniment probat care ar constitui motiv pentru depunerea unei cereri de asigurare a acţiunii.

Problematica procesuală a admiterii solicitărilor de asigurare a acţiunii a fost examinată de către Curtea Supremă de Justiţie prin Opinia Consultativă nr. 111, conform căreia ,,examinând litigiile referitoare la constatarea nulităţii/ineficienţei notificării de rezoluţiune şi/sau interzicerea rezoluţiunii contractului de cont curent bancar, instanţele de judecată nu vor admite cererea de asigurare a acţiuni la categoria dată de litigii, în sensul solicitat, prin obligarea băncii de a deschide conturi provizorii, cu asigurarea continuităţii deservirii, obligarea băncii de a relua deservirea şi a permite efectuarea operaţiunilor bancare ale reclamantului, de a

interzice băncii închiderea conturilor curente bancare deservite. Dezacordul cu rezoluţiunea contractului presupune, de fapt, intenţia clientului de a continua relaţiile contractuale, ceea ce reprezintă obiectul litigiului. Iar, prin aplicarea măsurilor solicitate, se va obţine anume acest lucru, soluţionându-se anticipat litigiul. Astfel, prin aplicarea măsurilor de asigurare menţionate, care echivalează cu însuşi obiectul acţiunii depuse, instanţele se pronunţa anticipat şi asupra fondului cauzei.

De asemenea, din esenţa litigiilor respective nu rezultă că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti (cerinţă impusă de art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă).

În virtutea art. 175 alin. (1) CPC, dispunerea asigurării acţiunii reprezintă un drept, dar nu o obligaţie a instanţei de judecată şi oportunitatea dispunerii acesteia urmează a fi analizată din punct de vedere al corespunderii scopurilor legale.

Totodată, băncile, ca entităţi raportoare, trebuie să manifeste atât diligenţă sporită, cât şi corectitudine în raport cu clienţii săi, evitând abuzurile, or, în cazul recunoaşterii de către instanţa de judecată a rezilierii abuzive a contractului de cont curent, fără de care, actualmente, este indispensabilă activitatea unei persoane juridice, ar putea suporta consecinţe, inclusiv recuperarea prejudiciilor suferite de clienţi (reclamanţi), prin prisma art. 13 alin. (3) din Codul civil.

În lumina celor evidenţiate, consideră că la caz nu s-au stabilit circumstanţe de fapt care ar impune luarea măsurilor de asigurare a acţiunii, iar invocarea de către instanţă a textului legii stabilit de art. 174, 175 şi 177 din Codul de procedură civilă întru admiterea cererii, în acest sens, nu poate servi decât ca temei de drept, prevederi care stabilesc competenţa şi împuternicirile instanţei de judecată la examinarea cererii participanţilor la proces. Or, prima instanţă în motivarea încheierii adoptate s-a limita la fraze generale, preluând argumentele reclamantului/intimat, fără a efectua o analiză obiectivă, completă şi sub toate aspectele de fapt şi de drept referitor la aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, împrejurări care consideră că au dus la interpretarea eronată a prevederilor normelor procedurale indicate şi, respectiv, admiterea neîntemeiată a cerinţei privind aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii.

La 17 ianuarie 2024, conform Fișei de repartizare a dosarului, cauza în ordine de recurs a fost repartizată spre examinare judecătorului raport Nelea Budăi.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului, a cererii de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii

În acord cu prevederile art. 181 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

Colegiul civil reține că cererea de recurs depusă de BC „Victoriabank" SA împotriva încheierii primei instanțe este declarată în termenul legal, având în vedere că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 13 decembrie 2023, iar cererea de recurs împotriva acesteia a fost depusă la 21 decembrie 2023.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanţei judecătoreşti (hotărîri, încheieri, decizii, ordonanţe), precum şi a actelor unor alte autorităţi în cazurile prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În acord cu prevederile art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Din materialele cauzei s-a constatat că la 11 decembrie 2023, Î.C.S. „NP Base" S.R.L. a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată către B.C. „Victoriabank" S.A. privind constatarea nulității absolute a clauzelor și netemeinicia denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

Totodată, concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, Î.C.S. „NP Base" S.R.L. a formulat și cerință de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat interzicerea B.C. „Victoriabank" S.A. să închidă conturile societății reclamante deținute în cadrul băncii și obligarea B.C. „Victoriabank" S.A. să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023,

a fost admisă cerința privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii formulată de Î.C.S. „NP Base” S.R.L. (IDNO: *****, sediul: mun. Chișinău, str.*****).

S-a interzis B.C. „Victoriabank” S.A. (IDNO: *****, sediul: mun.Chișinău, str. *****) să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale Î.C.S. „NP Base” S.R.L. deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond.

S-a obligat B.C. „Victoriabank” S.A. (IDNO: *****, sediul: mun. Chișinău, str. *****) să continue deservirea Î.C.S. „NP Base” S.R.L. și să permită Î.C.S. „NP Base” S.R.L. efectuarea operațiunilor la conturile bancare deschise, până la examinarea cauzei în fond.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, la 21 decembrie 2023, BC „Victoriabank” SA a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.12.2023, de admitere a cererii privind aplicarea măsurii asiguratorii în cauza civilă privind constatarea nulităţii absolute a clauzelor contractuale împotriva BC „Victoriabank” SA, cu respingerea cererii de asigurare ca fiind neîntemeiată.

Instanţa de recurs consideră cererea de recurs drept neîntemeiată, iar încheierea contestată întemeiată și legală, reieșind din considerentele ce succed.

Asigurarea acțiunii civile este instituția de drept procesual civil care constă dintr-o serie de măsuri silite, temporare şi urgente, ce pot fi aplicate de instanță, la cererea părții interesate, cu scopul de a asigura o bună finalitate a procesului civil, și anume, executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive.

În conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Or, în conformitate cu prevederile art. 118 coroborate cu dispozițiile art. 121 din CPC, obiectul probațiunii admisibilității aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii se referă la justificarea de o manieră obiectivă a faptul că lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate de reclamant ar face imposibilă executarea eventualei hotărâri judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul civil notează că asigurarea acţiunii reprezintă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătoreşti în cazul admiterii cerinţelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanţiile principale ale apărării drepturilor cetăţenilor şi persoanelor juridice.

În acord cu prevederile art. 175 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se

află la alte persoane; a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanța dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.

În corespundere cu prevederile art. 177 alin. (1) și (2) al Codului de procedură civilă, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. Cererea de asigurare a acţiunii se soluţionează de către judecătorul care examinează cauza în ziua depunerii, fără înştiinţarea pârâtului şi a celorlalţi participanţi la proces.

Reieșind din prevederile normelor de drept enunțate, se reține că asigurarea acțiunii poate fi acceptată doar în prezența condiției prevăzută de norma de drept indicată: că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, fiind prezente condițiile de rezonabilitate și temeinicie a pretențiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii; probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclamantului în cazul neaplicării măsurii de asigurare a acțiunii și menținerea echilibrului între interesele reclamantului și ale pârâtului.

Așadar, ținând cont de faptul că măsura de asigurare a acțiunii are un caracter provizoriu, fiind reglementată în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului și având în vedere obiectul acțiunii, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii cererii de asigurare a acțiunii.

De asemenea, Colegiul civil analizând memoriul încheierii supuse recursului, constată că instanţa de fond, admițând cererea de aplicare a măsurii de asigurare a acţiunii, a analizat raționalitatea şi temeinicia cerinţelor intimatei privind aplicarea măsurilor de asigurare, faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar putea face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti și în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate e în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate, iar ca urmare a pronunţat o soluţie corectă privind aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii.

Colegiul civil relevă că asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului

legitim și să fie proporțională, fapt care presupune că ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecție anticipată a drepturilor reclamantului.

Prin urmare, în mod temeinic instanța de fond a reținut că cerința de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii formulată de Î.C.S. „NP Base" S.R.L. este întemeiată, deoarece reclamantul a executat sarcina expunerii motivelor de asigurare și corect a fost admisă prin dispunerea interzicerii B.C. „Victoriabank" S.A. să închidă conturile bancare deschise ale reclamantului Î.C.S. „NP Base" S.R.L., deținute în cadrul băncii și obligarea B.C. „Victoriabank" S.A. să continue deservirea, cât și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare deschise ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond.

În continuare, Colegiul civil ține să menționeze că instanţa de recurs, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În baza art.10 alin. (1) din Codul civil persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Potrivit art. 11 alin. (1) din Codul civil, buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

În contextul pretenţiilor deduse judecării instanţa de recurs reţine că în temeiul art. 15 alin. (1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art. 16 alin. (1) din Codul civil apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: k) alte căi prevăzute de lege. În temeiul alin. (2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condiţiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Potrivit art. 13 alin. (1) din Codul civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). Alin. (2) indică că în cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinând cont de natura şi consecinţele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuziv.

Astfel, după cum s-a reținut mai sus, concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, Î.C.S. „NP Base" S.R.L. a formulat și cerință de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat interzicerea B.C. „Victoriabank" S.A. să închidă

conturile societății reclamante deținute în cadrul băncii și obligarea B.C. „Victoriabank” S.A. să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond. Or, în conformitate cu prevederile art. 174 CPC, recurentul a fost îndreptățit de a solicita instanței de judecată, aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, motiv din care Colegiul civil respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului, privind inadmisibilitatea aplicării în speță a instituției asigurării acțiunii în sensul formulat.

Colegiul civil reține că instituția de procedură civilă a asigurării acțiunii în sensul definit la art. 174-175 CPC, nu admite excepție de aplicabilitate, în dependență de natura obiectului acțiunii după cum pretinde intimata.

Totodată, aplicabilitatea măsurilor de asigurare a acțiunii este determinată de scop - evitarea imposibilităților executării unei eventuale hotărâri judiciare, obiect al controlului judiciar de admisibilitate. Măsura de a asigurare a acțiunii reprezintă o ingerință autorizată în exercitarea unui drept legal, realizată în interesul general al justiției care are drept de a preîntâmpina cauzarea ineficienței actului de justiție sau inoperativitatea acestuia, iar la caz anume măsura de asigurare solicitată și admisă de instanța de fond va asigura atingerea scopului menționat. Astfel, reieșind din obiectul acțiunii aflate pe rolul instanței, o altă măsură de asigurare reclamantul nu o poate solicita, or aceasta va fi ineficientă sau nu va fi în corelație cu obiectul acțiunii.

Prin urmare, Colegiul civil mai reține că obiectul acțiunii în sensul definit de către reclamant/intimat și norma legală invocată, se referă la constatarea nulității absolute a pct. 2.11.2. lit. c) pct. 10 din Condițiile Generale de afacere ale B.C „Victoriabank” SA aplicabile persoanelor juridice; constatarea ca fiind neîntemeiată şi contrară legii, denunţarea/rezoluţiunea unilaterală de către BC „Victoriabank” SA în baza Notificării de preaviz nr. 683 din 27.11.2023 a tuturor contractelor încheiate cu ÎCS „NP BASE” SRL privind deschiderea şi deservirea conturilor în cadrul băncii; interzicerea băncii BC „Victoriabank” SA să denunţe/rezoluţioneze unilateral toate contractele încheiate cu ÎCS „NP BASE" SRL privind deschiderea şi deservirea conturilor în cadrul băncii în baza Notificării de preaviz nr. 683 din 27.11.2023.

Astfel, măsura asiguratorie aplicată - interzicerea B.C. „Victoriabank” S.A. să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale Î.C.S. „NP Base” S.R.L. deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond și obligarea B.C. „Victoriabank” S.A. (IDNO: *****, sediul: mun. Chișinău, str. *****) să continue deservirea Î.C.S. „NP Base” S.R.L. și să permită Î.C.S. „NP Base” S.R.L. efectuarea operațiunilor la conturile bancare deschise, până la examinarea cauzei în fond, raportată la obiectul acțiunii, reprezintă în esență o cerere de conservare a situației la momentul în care a intervenit notificarea de preaviz nr. 683 din 27.11.2023, motiv din care obiectul cererii de asigurare a

acțiunii nu este unul identic obiectului acțiunii și în acest sens, soluționarea cererii privind asigurarea acțiunii, nu poate avea drept efect ,,antipronunțarea" pe marginea obiectului cererii de chemare în judecată.

Măsura de asigurare aplicată reprezintă o soluție intermediară, întru asigurarea scopului măsurilor de asigurare, reieșind din obiectul acțiunii, or însăși din textul încheierii contestate instanța a indicat că măsurile de asigurare se aplică pînă la examinarea cauzei în fond.

În același timp, esența măsurii de asigurare a acțiuni constă în asigurarea executării unei eventuale hotărâri judiciare, făcându-se abstracție de temeinicia acțiunii intentate sau probatoriul administrat la etapa de depunere a cererii de chemare în judecată, fapt pentru care Colegiul civil respinge afirmațiile recurentei cu privire la faptul că instanţa de fond a omis să verifice dacă cerinţele din cererea de chemare în judecată corespund sau nu cu cerinţele din cererea de aplicare a măsurilor asiguratorii.

În temeiul art. 171 alin. (1) din Codul civil, persoana juridică este subiectul de drept constituit în condiţiile legii, având o organizare de sine stătătoare şi un patrimoniu propriu şi distinct, afectat realizării unui anumit scop conform cu legea, ordinea publică şi bunele moravuri. Alin. (2) indică că persoană juridică poate să dobândească şi să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale şi personale nepatrimoniale, să-şi asume obligaţii, poate fi reclamant şi pârât în instanţă de judecată. Potrivit alin. (3) persoana juridică poate fi organizată în mod corporativ sau în baza calităţii de membru, poate fi dependentă sau independentă de un anumit număr de membri, poate avea scop lucrativ sau nelucrativ. Conform alin. (4) în funcţie de participare la constituirea patrimoniului persoanei juridice, fondatorii (membrii) au sau nu au drepturi de creanţă faţă de ea. Persoane juridice în a căror privinţă fondatorii (membrii) au drepturi de creanţă sânt societăţile comerciale şi cooperativele.

Totodată, conform art. 184 alin. (1) şi (2) din Codul civil, persoana juridică răspunde pentru obligaţiile sale cu tot patrimoniul ce îi aparţine. Membrul persoanei juridice nu răspunde pentru obligaţiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligaţiile membrului, cu excepţiile stabilite de lege sau de actul de constituire.

În conformitate cu art. 175 din Codul civil, persoanele juridice sânt de drept public sau de drept privat care, în raporturile civile, sânt situate pe poziţii de egalitate.

Dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul civil, stipulează că persoanele juridice de drept privat pot avea scop lucrativ (comercial) şi scop nelucrativ (necomercial).

Prevederile art. 176 alin. (1) din Codul civil, capacitatea de folosinţă a persoanei juridice se dobândește la data înregistrării de stat şi încetează la data radierii ei din registrul de publicitate prevăzut de lege. Persoana juridică cu scop

lucrativ poate desfăşura orice activitate neinterzisă de lege, chiar dacă nu este prevăzută în actul de constituire.

Conform art. 177 al Codului civil identifică dobândirea capacității de exerciţiu a persoanei juridice, Persoana juridică îşi exercită, de la data constituirii, drepturile şi îşi execută obligaţiile prin administrator. Persoana juridică poate avea unul sau mai mulţi administratori. În raporturile cu terţii, persoana juridică este angajată prin actele juridice ale organelor sale competente, cu excepţia cazului când actele astfel încheiate depăşesc limitele împuternicirilor sale prevăzute de lege. Dispoziţiile actului de constituire ori hotărârile organelor persoanei juridice care limitează împuternicirile conferite de lege administratorului sânt inopozabile terţilor, chiar dacă au fost îndeplinite formalităţile de publicitate.

Articolul 245 alin. (1) din Codul civil, statuează că, societate comercială este organizaţia comercială cu capital social constituit din participaţiuni ale membrilor (asociaţilor). Patrimoniul creat din aportul asociaţilor şi cel dobândit de societatea comercială în proces de activitate aparţine acesteia cu drept de proprietate. În cazurile prevăzute de prezentul cod, societatea comercială poate fi fondată de o singură persoană. (2) Societatea comercială poate fi constituită doar sub formă de societate în nume colectiv, de societate în comandită, de societate cu răspundere limitată şi de societate pe acţiuni.

Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 845, deținerea de către intimată a unui cont bancar activ, reprezintă o condiție esențială de exercitare a activității de antreprenoriat, activitate care ține de esența intimatei în calitate de societate cu răspundere limitată.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1), art. 5 ale Legii nr. 135 cu privire la societățile cu răspundere limitată, societatea cu răspundere limitată (denumită în cele ce urmează societate) este societatea comercială cu personalitate juridică al cărei capital social este divizat în părţi sociale şi ale cărei obligaţii sînt garantate cu patrimoniul societăţii. Cu excepția cazului în care în statut se prevede altfel, scopul societății este creșterea valorii sale. O societate poate fi constituită numai pentru a urmări un scop legal. Unele genuri de activitate stabilite de lege se desfășoară numai în baza actului permisiv prevăzut de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Raportând prevederile legale privind statutul intimatei în calitate de societate cu răspundere limitată, Colegiul civil constată că efectele acțiunilor recurentei, interzicerea cărora se solicită cu titlu de măsură de asigurare a acțiunii, până la examinarea cauzei în fond, reprezintă o ingerință în drepturile intimatului de a desfășura activități comerciale, în sensul definit de CtEDO în jurisprudența sa de principiu, susceptibilă de a antrena violarea art.1 Protocolul 1 din CEDO (cauza Sporrong și Lonnroth contra Franței, din 23/04/1996). Or, statelor le revine obligația pozitivă în sensul întreprinderii unor măsuri eficiente asigurării garantării

drepturilor protejate de Convenție (Marckx v. Belgiei 13/06/1979).

Or, închiderea conturilor companiei, fără o soluție definitivă pe fond, duce efectiv la blocarea activității societății comerciale, la stoparea plăților bugetare și a altor plăți, la caz prevalând interesul general de a permite dezvoltarea economiei.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că în cazul unei eventuale constatări ca fiind neîntemeiată și contrară legii denunțarea/ rezoluțiunea unilaterală în baza notificării de preaviz nr. 683 din 27.11.2023, a tuturor contractelor încheiate, eventuala hotărâre judiciară, trebuie să asigure restabilirea ordinii de drept, inclusiv, a dreptului intimatei garantate de Convenție. Or, tolerarea acțiunilor de închiderea a contului bancar implică desuetudinea unei eventuale hotărâri judiciare și ineficiența "remediului judiciar de apărare a dreptului", în raport cu interesul intimatei dedus judecății.

Colegiul reține că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, repararea violării dreptului persoanei, în sensul exigențelor de echitate a procesului judiciar, drept garantat la art. 6 din Convenţie, impune *inter alia* obligația de reparare a consecințelor acestei violări în aşa mod, încât să se restabilească pe cât e posibil situaţia existentă înainte de violare (Brumărescu v. România, nr. 28342/95 §19, Oferta Plus v. Moldova, nr. 14385/04 din 12.02.2008, §70), motiv din care Colegiul, ajunge la concluzia, că în circumstanțele speței, lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii, sunt susceptibile de a „goli de conținut” dreptului intimatei la un proces echitabil în sensul definit de CtEDO.

Colegiul civil reiterează că în speță, s-a constat incontestabil că deținerea de către intimată a unui cont bancar, constituie o condiție *sine qua non* de realizare a scopului legal în care a fost constituită în calitate de societate cu răspundere limitată.

Analizând circumstanțele speței, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 1 Protocolul 1 din CtEDO, aplicat în coroborare cu prevederile art. 126, 127 din Constituție, regula de bază a protecției drepturilor intimatei la libertatea desfășurării activităților comerciale, impune în sarcina autorităților statului obligația de a nu admite ingerințe arbitrare în exercitarea unui drept protejat de convenție și adoptarea de măsuri eficiente în vederea protejării dreptului, în speță dreptul la desfășurarea activităților comerciale - drept care cade sub incidența de "bunuri" în sensul definit de CtEDO.

Or, în cazul neadmiterii măsurii de asigurare a acțiunii, apărarea judiciară la care a recurs reclamanta/intimată devine una ineficientă, ultimul fiind *inter alia* descurajat de a apela la apărarea judiciară a dreptului în avantajul recurentei, practicile recurentei în frauda dreptului la un proces echitabil fiind implicit încurajate.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că în circumstanțele speței, aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, este justificată de iminența riscului de

imposibilitate a executării unei eventuale hotărâri judiciare, precum și afectarea esenței dreptului la un proces echitabil în sensul art.6 §1 din CEDO.

Potrivit art. 11 alin. (1) din Codul civil, buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

Or, în circumstanțele speței, buna-credință a recurentei prezumându-se, ultima nu se poate prevala de situația sa în raport cu intimata în vederea exercitării unor ingerințe speculative în vederea limitării siguranței activităților comerciale și/sau instituirea unor raporturi de dependență a intimatei, discreției recurentei și privarea acesteia în virtutea unor tertipuri juridice de dreptul unei contestații judiciare efective împotriva unei eventuală lezare în drepturi.

Colegiul civil reiterează că potrivit art. 126 din Constituție, intervenția în activitatea comercială a unor subiecți de drept privat și/sau reglementarea activităților comerciale, ține de atribuțiile exclusive ale statului, motiv din care aplicarea unor tertipuri juridice de către un subiect de drept privat, în afara unui control de legalitate exercitat de o autoritate de competentă, având drept efect periclitarea libertății activităților comerciale este contrară principiilor constituționale de organizare a statului, motiv din care instanța de judecată ajunge la concluzia că în speță neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii este susceptibilă de a încuraja "practica bancară de închidere a conturilor intimatei", reprezentând în esență acte de limitare a libertății comerciale, exceptate de un eficient control judiciar de legalitate. Acțiunile în cauză afectează securitatea comercială și reprezintă o formă de concurență neloială.

Din considerente expuse, Colegiul ajunge la concluzia că în speță măsura de asigurare aplicată, este justificată de necesitatea asigurării executării unei eventuale hotărâri judiciare și implicit furnizarea certitudinii intimatei în garantarea dreptului la un proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO.

Măsura de asigurare a acțiunii, reprezentând o ingerință în drepturile recurentei, obligarea BC „Victoriabank” SA, astfel urmează a fi examinată în raport cu intimata și sub aspectul admisibilității prin prisma regulii triplului test.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, orice ingerință în exercițiul dreptului de proprietate, poate avea loc doar dacă sunt întrunite cumulativ exigențele regulii triplului test: limitarea să fie prevăzută de lege, protejează un interes legitim, să fie necesară într-o societate democratică, motiv din care impunerea obligării BC „Victoriabank” SA a interdicțiilor judiciare de a închide conturile bancare și sistarea deservirii intimatei, trebuie să fie compatibilă exigențelor de admisibilitate (Unistar Ventures GmbH vs Moldovei, cererea nr.21151/04, hotărârea din 09 decembrie 2008; Baroul Partener-A vs Moldovei, cererea nr.39815/07, hotărârea din 16 iulie 2009).

Totodată, Colegiul civil ține să remarce că aplicarea măsurii de asigurare a

acțiunii, nu afectează un interes propriu al recurentei, nu este aplicată din contul unui drept protejat de lege sau scopul legal al măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 308, sistarea operațiunilor și informarea autorității competente în domeniul combaterii și prevenirii spălării banilor, motiv indicat de bancă în justificarea acțiunilor sale. Or, măsura de asigurare a acțiunii, nu afectează competența autorității investită cu atribuții de supraveghere și contracarare în domeniul operațiunilor de spălare a banilor, precum și raporturile uzuale ale intimatei cu această autoritate, competența exclusivă în domeniul aparținând statului, inclusiv dreptul de acțiune coercitivă în raport cu subiectul operațiunii de spălare a banilor.

De asemenea, Colegiul civil pe marginea argumentului recurentei B.C. „Victoriabank" S.A. cu referire la Opinia consultativă ce vizează asigurarea acțiunii în cauzele izvorâte din rezoluțiunea unilaterală de către bănci a contractelor de cont curent bancar, precum și faptul că măsura intermediară reprezintă fondul cauzei, vine să excludă totalmente caracterul abuziv și nedeterminat al cerințelor sale, ține să menționeze că prevalându-ne de opinia consultativă a CSJ, care nu reprezintă izvor de drept, instanța de judecată ar fi înlăturată de la procesul de arbitrare pe care legiuitorul i la atribuit în calitate de exercitare a puterii juridice în stat.

Opinia dată vine să susțină activitatea bancară, ca fiind una primordială în raport cu clienții săi, ceea ce contravine principiului egalității tuturor în fața legii. Or, prevederile legislației în vigoare stipulează expres modalitatea simetrică de desființare a unor raporturi juridice, inițial prin notificare dacă este acceptată de parte și al doilea în baza hotărârii judecătorești când partea nu acceptă, deci rezultă că partea contractului care deține exercițiu nemijlocit asupra conturilor nu a obținut acordul părții opuse la desființarea acestuia, dar a acționat prin prevederile art. 13 al Codului civil, ceea ce contravine pretinsei simetrii menționate de către CSJ în opinia sa.

În același timp, potrivit hotărârii Curţii Constituţionale nr. 3 din 20 ianuarie 2015, §41 importanţa principiului legalităţii presupune ca legea să fie respectată, această exigenţă există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autorităţile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenţilor publici, exigenţa este ca aceştia să acţioneze în limitele atribuţiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepţie de la regulă. Astfel, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21 februarie 1975, par. 34, f. d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.

12 din Codul de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19 ianuarie 1998, publicată în Monitorul Oficial nr. 12-13/8 din 19 februarie 1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens.

În același context, Colegiul civil ține să reitereze prevederile art. 3 alin. (3) Cod civil (în redacția după 01.03.2019) care oferă reglementări detaliate participanților la raporturile civile, raportului juridic civil: contract banca – client, îi este atribuită calificativul de către bancă ca profesionist. Fiind în calitate de profesionist va suporta povara tuturor obligațiilor de buna-credință și corectitudine, or legislația în vigoare nu permite acționarea într-un exercițiu arbitrar prin favorizarea pe sine însuși potrivit art. 13 al Codului civil.

Întrebarea retorică formulată de către instanța de fond și văzută în ordine de recurs, este bazată pe prevederile art. 5 din Codul de procedură civilă, coroborat cu dispozițiile art. 174 al Codului de procedură civilă, și anume mecanismul de just echilibru dintre interesul individual și interesul general. Fiecare este în drept să se adreseze cu acțiunea în instanță, iar ca urmare să solicite prin prisma prevederilor art. 174 CPC, conservarea situației, pînă la expunerea instanței pe fondul cauzei.

Obligația de protecție se naște din natura juridică a raportul litigios, or un alt mecanism de protecție, după cum s-a indicat mai sus, în prezenta speță, decît menținerea deservirii contului bancar pînă la soluționarea fondului nu există ca și soluție optimă, ceea ce face ca Colegiul civil să distingă că instanța a acționat rezonabil în concordanță cu circumstanțele pricinii și urmărind cu exactitate scopul legitim de apărarea a celui afectat. Or, la caz conservarea situației este scopul asigurării acțiunii, după care instanța urmează să examineze cauza în fond.

Instanța corect a intervenit prin aplicarea măsurii de asigurare, or, acțiunile băncii Colegiul civil le califică ca acțiuni unilaterale care vin în contradicție cu legislația în vigoare și reprezintă o măsura de reprimare economică care contravine principiului statului de drept și buna-credință în raporturile juridice.

Aceste acțiuni ale băncii nu pot fi acceptate de către instanță și nu pot fi aplicate în practica judecătorească, deoarece contravin art. 3 din Codul civil, unde profesionistul – banca, trebuie să aibă o diligență mai înaltă în raport cu clientul său.

Acțiunile realizate de către instituția financiară în formatul la care asistăm ar reprezenta un exercițiu arbitrar de „drept public” al băncii, ceea ce nu este caracteristic genului de activitate comercială pe care îl desfășoară și reprezintă o „lobare deghizată” a unor actori financiari mai puternici de pe teritoriul țării și ar

duce la încălcarea principiului preeminenței dreptului, legalității tuturor în fața legii.

Analizând încheierea primei instanțe supuse recursului, instanța de recurs constată că prima instanță nu a defavorizat cealaltă parte, măsura de asigurare, fiind doar un mijloc temporar de asigurare a executării unei eventuale hotărâri judecătorești.

De asemenea, dacă părțile se consideră prejudiciate prin aplicarea măsurilor de asigurare, pot intenta o acţiune în repararea prejudiciului în baza hotărârii emise, în condițiile stabilite de lege, or, după decăderea circumstanțelor care au dus la aplicarea măsurilor de asigurare să solicite anularea acestora.

Însă, reieșind din prevederile art. 3 alin. (3) al Codului civil, banca nu poate fi prejudiciată prin menținerea măsurii de asigurare, or, după cum s-a reținut mai sus aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, nu afectează un interes propriu al BC „Victoriabank" SA, nu este aplicată din contul unui drept protejat de lege, or, în cazul acțiunilor suspecte, banca are atribuții de raportare către autoritatea competentă.

Pe cale de consecință, instanța de recurs ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii instanței de fond cu privire la asigurarea acțiunii ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge cererea de recurs depusă de BC „Victoriabank" SA.

Menţine încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, emisă la cererea reclamantului Î.C.S. „NP Base" S.R.L. privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, formulată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.C.S. „NP Base" S.R.L către B.C. „Victoriabank" S.A. privind constatarea nulității absolute a clauzelor și netemeinicia denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ina Dutca

O p i n i e S e p a r a t ă

asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2024, adoptată în rezultatul examinării recursului declarat de BC ”Victoriabank” SA împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, prin care a fost admisă cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii formulată de ÎCS ”NP Base” SRL și s-a interzis BC ”Victoriabank” să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale ÎCS NP Base” SRL, deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond, fiind obligată BC ”Victoriabank” să continue deservirea ÎCS ”NP Base” SRL și să permită ÎCS ”NP Base” SRL efectuarea operațiunilor la conturile bancare deschise, pînă la examinarea cauzei în fond.

Prin votul majorității completului s-a decis respingerea recursului declarat de BC ”Victoriabank” și menținerea încheierii contestate.

Subsemnata Dutca Ina, nu sunt deacord cu soluția adoptată prin votul majorității completului de judecată, în cauza respectivă și în acest sens în temeiul art.48 al.(2) CPC, îmi expun în scris prezenta opinie separată pentru următoarele considerente.

Astfel, la data de 11 decembrie 2023, ÎCS ”NP Base” SRL s-a adresat la Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cu cerere de chemare în judecată împotriva BC ”Victoriabank” SA privind constatarea nulității absolute a clauzelor și netemeinicia denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată, ÎCS ”NP Base” SRL a solicitat aplicarea măsurii de asigurare prin interzicerea BC ”Victoriabank” SA să închidă conturile societății reclamante deținute în cadrul băncii și obligarea BC ”Victoriabank” SA să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, s-a admis cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii formulată de ÎCS ”NP Base” SRL și s-a interzis BC ”Victoriabank” să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale ÎCS ”NP Base” SRL, deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond, fiind obligată BC ”Victoriabank” să continue deservirea ÎCS ”NP Base” SRL și să permită ÎCS ”NP Base” SRL efectuarea operațiunilor la conturile bancare deschise, până la examinarea cauzei în fond.

Nefiind deacord cu încheierea menționată, a declarat recurs BC ”Victoriabank” SA.

Prin votul majorității membrilor completului de judecată, recursul declarat de BC ”Victoriabank” a fost respins.

Nu sunt deacord cu poziția membrilor completului de judecată și consider că recursul urma a fi admis, cu casarea încheierii contestate și soluționând problema în

fond a respinge cererea privind măsura de asigurare, reieșind din următoarele considerente.

Menționez că, potrivit dispozițiilor art.175 alin.(1) Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pârâtului săvîrșirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligații față de el; d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Totodată, prevederile art.177 alin.(1) Codul de procedură civilă, reglementează expres că, cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

La fel, urmează de remarcat faptul că, este necesară asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum și în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare

În acest context, consider că, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că, cererea cu privire la măsura de asigurare se prezintă a fi întemeiată, măsurile solicitate fiind considerate ca fiind necesare, or, potrivit acțiunii depuse reclamanta ÎCS ”NB Base” a solicitat constatarea nulității absolute a pct. 2.11.2 lit.c), pct.10 din Condițiile Generale de afaceri ale BC ”Victoriabank” SA, constatarea ca fiind neîntemeiată și contrară legii denunțarea/rezoluțiunea unilaterală de către BC ”Victoriabank” SA în baza Notificării de preaviz nr.683 din 27.11.2023 a tuturor contractelor încheiate cu ÎCS ”NP Base” SRL privind deschiderea și deservirea conturilor în cadrul băncii, interzicerea băncii BC ”Victoriabank” SA să denunțe /rezoluționeze unilateral toate contractele încheiate cu ÎCS ”NP Base” SRL privind deschiderea și deservirea conturilor în cadrul băncii în baza Notificării de preaviz nr.683 din 27.11.2023,

iar prin cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii reclamanta a solicitat interzicerea BC ”Victoriabank” să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale ÎCS NP Base” SRL, deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond și obligarea BC ”Victoriabank” să continue deservirea ÎCS ”NP Base” SRL și să permită ÎCS ”NP Base” SRL efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la soluționarea definitivă a litigiului.

Astfel, consider că, admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare solicitate depășește scopul măsurilor asiguratorii prin faptul că, Banca este obligată,

până la pronunțarea unei hotărâri pe fond și contrar consimțământului acesteia, să continue cu intimata relația de afaceri.

În același context menționez că, dezacordul reclamantei cu unele clauze contractuale presupune de fapt intenția acesteia de a continua relațiile contractuale, iar prin admiterea cererii cu privire la măsura de asigurare de fapt se va obține acest lucru. Dispunerea asigurării în acest sens, ar însemna favorizarea reclamantei în situația în care obiectul acțiunii nu este unul incontestabil și cert, iar temeinicia acțiunii urmează a fi soluționată, la etapa cercetării judecătorești. Tot odată interzicerea BC ”Victoriabank” să închidă conturile bancare și obligarea BC ”Victoriabank” să continue deservirea ÎCS ”NP Base” SRL și să permită ÎCS ”NP Base” SRL efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantei, în baza contractului rezolvit și a conturilor bancare închise, presupune încălcarea principiului libertății contractuale.

Consider că, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că, cererea cu privire la măsura de asigurare este întemeiată, or, potrivit acțiunii depuse reclamanta a solicitat nulitatea unor clauze contractuale, **iar** ca măsură de asigurare a solicitat interzicerea BC ”Victoriabank” să închidă conturile bancare (în baza contractelor încheiate) ale ÎCS NP Base” SRL, deținute în cadrul acestei bănci, până la examinarea cauzei în fond și obligarea BC ”Victoriabank” să continue deservirea ÎCS ”NP Base” SRL și să permită ÎCS ”NP Base” SRL efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului. Or, scopul asigurării acțiunii este garantarea executării efectivă a unei hotărâri definitive, la caz nefiind justificat scopul legitim al asigurării acțiunii, iar aplicarea măsurilor de asigurare ar echivala cu soluționarea fondului cauzei.

Pentru aceste motive consider că, urma a fi admis recursul declarat de BC ”Victoriabank” SA, casată încheierea judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 decembrie 2023, și soluționând problema în fond de a respinge cererea ÎCS ”NP Base” SRL cu privire la măsura de asigurare.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău Ina Dutca